گزارش یک

جوان‌ها با «نبرد قبیله‌ها» سرگرم می‌شوند

بازی نژادپرستانه

علی گنجی

ساعت دو بامداد به شما حمله شده. احمد از قلعه اعراب به شما حمله کرده است. مقدار زیادی طلا دزدیده و ۸۰درصد دهکده‌تان را ویران کرده است. لحظه‌به‌لحظه خشمتان بیشتر می‌شود. یک عرب طلاهایی را که برای ارتقای ساختمان‌هایتان به زحمت ذخیره کرده بودید، دزدیده است؛ آن‌هم وقتی شما در خواب بوده‌اید. تنها چیزی که دلتان را خنک می‌کند، یک انتقام سخت است. فردا شب بیدار می‌مانید و منتظرید تا احمد دهکده‌اش را برای استراحت رها کند. سربازانتان را آماده می‌کنید. غول و بربر و کماندار، همراه با چند جادوگر لشکر شماست. دکمه قرمزرنگ انتقام را لمس می‌کنید. وارد دهکده احمد می‌شوید و حمله. طلاها را پس می‌گیرید و دهکده‌اش را نابود می‌کنید. بعد هم فیلم حمله‌تان را با دوستانتان به اشتراک می‌گذارید و بالایش می‌نویسید: «انتقام از یک عرب!»

در دوم آگوست سال ۲۰۱۲، شرکت بازی‌سازی فنلاندی «سوپرسل» بازی استراتژیک «برخورد قبیله‌ها» (clash of clans) را برای سیستم‌عامل مخصوص محصولات شرکت اپل (ios) روانه فروشگاه این شرکت کرد. طولی نکشید که این بازی در رتبه‌های نخست فهرست نرم‌افزارها و بازی‌های اپل قرار گرفت و تا چندین ماه در صدر رتبه‌بندی نرم‌افزارهای این شرکت باقی ماند. هم‌اکنون نیز این بازی در رتبه سوم بخش بیشترین خرید و دانلود در فروشگاه اپل قرار دارد. رایگان‌بودن این نرم‌افزار موجب شد این بازی در بیشتر نقاط جهان از جمله ایران طرفداران بسیاری پیدا کند. هم‌اکنون این بازی به زبان‌های انگلیسی، آلمانی، ایتالیایی، ترکی، هلندی، اسپانیایی، نروژی، ژاپنی، فرانسوی و پرتغالی ترجمه شده است. «برخورد قبیله‌ها» در روز سی‌ام سپتامبر ۲۰۱۳ با موفقیت برای سیستم‌عامل اندروید هم عرضه شد تا طرفداران و کاربران بیشتری را به خود جلب کند. این بازی که به صورت آنلاین انجام می‌شود، کوشش برای کنترل یک دهکده و منابع است که مورد هجوم دیگران قرار می‌گیرد.

«باحاله. معتادکننده س واقعا. خیلی هم سخت نیست چون یواش‌یواش رشد می‌کنی.» پدرام که دانشجوی سینما است، اینها را می‌گوید. او از ابتدای ارایه بازی تا به حال در آن عضویت داشته و اکنون یک قبیله را رهبری می‌کند. پدرام در مورد شیوه بازی‌کردن می‌گوید: «مثل خیلی از بازی‌های استراتژیک، یک زمین در اختیار شما قرار می‌گیره. ساختمانی رو دارید به اسم تالار شهر. این ساختمان با سطح یک در اختیار شما قرار می‌گیره. سه‌منبع در اختیار دارید؛ طلا، کیمیا (الکسیر) و کیمیای سیاه (دارک الکسیر). هر کدام از این منابع صندوق ذخیره‌سازی و معدن دارند. باید معدن طلا بسازید و بعد هم ذخیره کنید.» او می‌گوید: «یواش‌یواش دهکده خودتون رو با سلیقه خودتون می‌چینید. خمپاره‌انداز، برج ساحر، توپ، دفاع هوایی، برج کماندار و چند نوع جنگ‌افزار دیگه مخصوص دفاع از قلعه شماست. باید با طلا اونها رو بخرید و بسازید و ارتقا بدید. اگر قلعتون رو خوب نچینید یا وسیله‌هاتون برای دفاع خوب نباشه، تو حمله‌هایی که بهتون میشه شکست می‌خورین و منابعتون غارت میشه.» پدرام سپس با هیجان بیشتر در مورد حمله می‌گوید: «شما هم می‌تونید به دهکده‌های دیگه حمله کنین. باید با الکسیر یا همون کیمیا سرباز بسازین و به دهکده‌های دیگه حمله کنید. اگر به کسی حمله نکنید بقیه به شما حمله می‌کنند و نمی‌تونید دهکدتون رو رشد بدید. این حمله‌کردن‌ها و دفاع‌کردن‌ها از منابعی که با صبر به‌دست آوردین خیلی هیجان‌انگیزه و شمارو پای بازی نگه می‌داره. به‌خصوص که تو حمله‌ها بتونید حسابی از منابع کاربرهای کشورهای دیگه غارت کنید.»

«مرگ بر این، مرگ بر آن، مرگ بر...» اینها ساده‌ترین توهین‌هایی است که در قسمت گفت‌وگوی بازی مشاهده می‌شود. در سمت چپ صفحه بازی قسمتی برای گفت‌وگو با دیگر کاربران بازی وجود دارد. این قسمت برای ملحق‌شدن به قبیله‌ها طراحی شده است. بعد از اینکه تالار اصلی شهر را پیشرفت دادید، می‌توانید به گروه یا قبیله ملحق شوید. هر قبیله می‌تواند ۵۰ عضو داشته باشد. یک رهبر قبیله دلخواه خود را می‌سازد و برایش اسم و نشان انتخاب می‌کند. سپس در قسمت گفت‌وگو تبلیغ می‌کند تا بتواند عضو بگیرد و قبیله‌اش را قوی کند.

ایرانیان حاضر در بازی نیز که تعدادشان هم زیاد است، قبیله‌های زیادی را با نام و نشان‌های مختلف طراحی کرده‌اند و با یکدیگر متحد شده‌اند. رهام که دانش‌آموز سوم دبیرستان است، در ۹ ماه گذشته این بازی را انجام می‌دهد. او در این‌باره می‌گوید: «می‌تونی وارد هر قبیله‌ای که دوست داشته باشی بشی. اما خب بعضی قلعه‌ها شرایط خاص می‌خواهند، مثلا میگن که باید بالای سطح ۵۰ باشی یا باید امتیاز بالای ۱۴۰۰ داشته باشی. قلعه‌های قوی اینجوری هستند و هر کسی رو به‌عنوان عضو قبول نمی‌کنند. ایرانی‌ها چندین قبیله قوی دارند. کوروش کبیر، خلیج‌فارس، ایرانیان و... از اسم‌هایی هست که ایرانی‌ها برای قبیله‌هاشون انتخاب می‌کنند. همه‌جور سلیقه هست، مثلا اسم بعضی قبیله‌ها یزد و تهران و شیرازه که مخصوص ساکنان اون شهر درست میشه. یا مثلا قلعه استقلال یا پرسپولیس. موقعی که بخواهید به کسی حمله کنین نشون می‌ده که از کدوم قبیلس.» رهام می‌گوید: «من خودم به ایرانی‌ها حمله نمی‌کنم؛ حالا هر شهری باشه. به کاربرهایی که می‌دونم ایرانی نیستند، حمله می‌کنم. شما حمله می‌کنین تا منابع مثل طلا به دست بیارید. اما من اگه عرب ببینم، حتی اگه منابع زیادی هم نداشته باشه بهش حمله می‌کنم.»

«اصل بازی به حمله‌کردن و غارت‌کردنه. وگرنه می‌شه مثل بازی‌های دیگه. اینکه با انسانای واقعی رقابت می‌کنی و کامپیوتر نیست خیلی بیشتر هیجان داره. فقط تورو خدا شما با گزارش نوشتن این بازی رو از ما نگیرید. تنها سرگرمی من این بازیه. خیلی هم بهش عادت کردم. کاری نکنید فیلتر بشه.» شایان که دوم راهنمایی است صحبت‌هایش را با این جملات شروع می‌کند. او تا به حال ۵۰دلار برای پیشرفت در بازی هزینه کرده است: «بازی به خاطر اینکه اعلام لحظه‌ای اتفاقات‌رو داره، خیلی خوبه. مثلا اگه سربازهاتون آماده بشن، رو گوشی‌تون یه پیغام میاد که سربازها آماده‌اند و وارد بازی بشید تا ازشون استفاده کنید. یا مثلا ساخت و ارتقای فلان ساختمون به پایان رسیده. اگر بخواهید تو بازی زودتر پیشرفت کنید، باید الماس بخرید. الماس باعث میشه ساختمان‌ها رو زودتر بسازید و با سرعت بیشتری جلو برید.» شایان می‌گوید: «الماس‌ها تو فروشگاه اپل هست. من دو کارت خرید ۲۰دلاری و ۱۰دلاری‌رو برای خرید جم یا الماس هزینه کردم. با الماس می‌تونید برای دهکدتون یک سپر بخرید، مثلا یک سپر چند روزه می‌خرید و تا پایان اون هیچ‌کس نمی‌تونه به شما حمله کنه و منابعتون حفظ میشه. من وقتی مسافرت میرم سپر می‌خرم که بهم حمله نشه. اگر دهکده‌رو ول کنی خیلی بهت حمله میشه و همه منابع از دست میره.»

ناسزاگفتن‌ها در قسمت چت، حملات و کنش نژادپرستانه و وقت‌گیربودن و معتادکننده‌بودن این بازی از مواردی است که والدین را نگران این بازی کرده است. حامد، کارشناس ارشد روانشناسی و مسوول امور تربیتی یکی از مدارس راهنمایی شهر تهران، در خلال صحبت‌های دانش‌آموزانش با این بازی آشنا شده است. او برای کنترل دانش‌آموزان و شناخت بیشتر آنها، خودش هم وارد این بازی شده است: «بازی جذابی است. سود بسیاری را برای شرکت سوپرسل داشته و طبق آمار شرکت روزانه بیشتر از ۱۰بار این اپلیکیشن باز می‌شود. درجه‌بندی بازی ۹ + است. اما به نظر من، برای کودکان مناسب نیست چون اتاق گفت‌وگویش کنترل نمی‌شود. به موضوعات نژادپرستانه هم دامن زده می‌شود. در قسمت گفت‌وگو دیدم که اعراب سنی به ایرانیان شیعه ناسزا می‌گویند یا شنیده‌ام در انگلستان ولزی‌ها به لندنی‌ها رحم نمی‌کنند و در جنگ هستند. این قسمت ماجرا جالب نیست.» با این حال می‌گوید: «اما از جهتی هم هوش و خلاقیت کاربر را برای طراحی دهکده‌ای که استوار باشد به‌کار می‌گیرد. بچه‌ها نباید ذهنشان درگیر بازی شود. بازی باید فکر را آزاد کرده و آرامش‌بخش باشد. این بازی نیاز به سرکشی در چند نوبت را دارد. بچه‌ها برای اینکه زحمات قبلی‌شان هدر نرود ساعت‌ها آنلاین می‌مانند تا بهشان حمله نشود (اگر «آنلاین» باشید کسی به شما حمله نمی‌کند). بین بچه‌ها هم کل کل است که چه کسی قلعه بهتری دارد. هر گروهی از بچه‌ها هم که با هم مشکل دارند در قبیله‌های مخالف بازی می‌کنند. این مناسب نیست. یک بازی مناسب باید همدلی و نشاط را بین افراد پخش کند. کلش آف کلن یک جور جنگی است که شاید پتانسیل اتفاق در دنیای واقعی را دارد.»

۲۰ دلار

شایان می‌گوید: «الماس‌ها تو فروشگاه اپل هست. من دو کارت خرید ۲۰دلاری و ۱۰دلاری‌رو برای خرید جم یا الماس هزینه کردم. با الماس می‌تونید برای دهکدتون یک سپر بخرید، مثلا یک سپر چند روزه می‌خرید و تا پایان اون هیچ‌کس نمی‌تونه به شما حمله کنه

پدرام در مورد شیوه بازی‌کردن می‌گوید: «مثل خیلی از بازی‌های استراتژیک، یک زمین در اختیار شما قرار می‌گیره. ساختمانی رو دارید به اسم تالار شهر. این ساختمان با سطح یک در اختیار شما قرار می‌گیره. سه‌منبع در اختیار دارید؛ طلا، کیمیا (الکسیر) و کیمیای سیاه (دارک الکسیر). هر کدام از این منابع صندوق ذخیره‌سازی و معدن دارند. باید معدن طلا بسازید و بعد هم ذخیره کنید.» او می‌گوید: «یواش‌یواش دهکده خودتون رو با سلیقه خودتون می‌چینید. خمپاره‌انداز، برج ساحر، توپ، دفاع هوایی، برج کماندار و چند نوع جنگ‌افزار دیگه مخصوص دفاع از قلعه شماست. باید با طلا اونها رو بخرید و بسازید و ارتقا بدید. اگر قلعتون رو خوب نچینید یا وسیله‌هاتون برای دفاع خوب نباشه، تو حمله‌هایی که بهتون میشه شکست می‌خورین و منابعتون غارت میشه.»

درجه‌بندی بازی ۹ + است. اما برای کودکان مناسب نیست چون اتاق گفت‌وگویش کنترل نمی‌شود. به موضوعات نژادپرستانه هم دامن زده می‌شود.

گزارشگر «شرق» در همه جای ایران باشید

سوژه‌ها و گزارش‌های خود را برای ما به ایمیل sharghline@sharghdaily.ir بفرستید یا به شماره ۳۰۰۰۴۶۹۹ پیامک بزنید یا با ۸۸۶۴۰۲۶۰ تماس بگیرید. «شرق» با کمک شما خواندنی‌تر می‌شود.

گزارش دو

وقتی مدارس و مهدکودک‌ها به‌دلیل آلودگی هوا تعطیل می‌شوند، اداره‌ها بسته نیستند

بچه‌ها روی دست مادران شاغل می‌مانند

سعیده علیپور

نمودار آلودگی، وضعیت را اضطراری نشان می‌دهد. وزارت بهداشت توصیه‌های همیشگی‌اش را می‌کند: «کودکان و سالمندان از منزل خارج نشوند.» مصوبه‌ها از این‌سو و آن‌سو برای تعطیلی مهدکودک‌ها و دبستان و محدودیت‌های تردد منتشر می‌شود و در این میان، خیلی از مادران شاغل سرگردان و نگران فرزند و شغل و معیشت‌شان هستند.

آلودگی هوا برای تهرانی‌ها با نیمه‌دوم سال عجین است و گرچه کم‌کم سر از شهرهای دیگر هم در آورده و مراکز دیگر استان‌ها را هم درگیر خود کرده اما همچنان تهرانی‌ها با عوارض آن بیشتر درگیرند. در میانه آلودگی هوای تهران و مصوبات لازم‌الاجرا، پدر و مادرانی هستند که ترسشان از آلودگی هوا، نه از مضرات جسمانی که از تعطیلی مدارس و مهدهاست. آنهایی که در این میان قوم و خویشی ندارند که در این شرایط حمایتشان کنند و فرزند را برای ساعتی به آنها بسپارند، با مشکلات بیشتری روبه‌رو می‌شوند.

آبان، آذر و دی امسال نزدیک هفت‌روز مدارس ابتدایی، پیش‌دبستانی و مهدکودک‌ها به‌دلیل آلودگی هوا در تهران تعطیل شدند، اما مادران برخی از این بچه‌ها مجبور بودند تا به محل کار خود مراجعه کنند. در این شرایط، عده‌ای مرخصی گرفتند، برخی فرزندانشان را تنها در خانه رها کردند، برخی نزد اقوام و همسایگان گذاشتند و عده‌ای هم مجبور بودند تا آنها را به محل کار خود ببرند.

مریم یکتاپرست، مادر شاغل در بانکی خصوصی است. دختری سه‌ساله دارد که از شش‌ماهگی در مهدکودک بوده است. وی می‌گوید: کسانی که چنین مصوبه‌هایی را صادر می‌کنند، آیا این سوال برایشان پیش آمده که تکلیف مادران شاغلی که هر روز راس ساعت باید در محل کار حاضر باشند، چیست؟

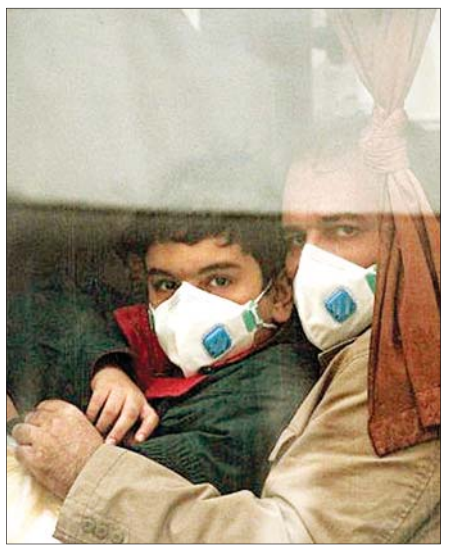

گرچه او در چنین مواقعی فرزندش را نزد پدر و مادرش می‌گذارد، با این حال می‌گوید: «مهدکودک نزدیک منزل ما در جنت‌آباد تهران است. فاصله آن از محل سکونت ما کمتر از چهاردقیقه است به‌همین‌دلیل حتی در مواقع آلودگی هوا، برای رفتن به مهد، دخترم آنچنان در معرض خطر نیست، اما وقتی مهدکودک‌ها تعطیل می‌شود، مجبورم فرزندم را نزد پدر و مادرم که منزلشان در سعادت‌آباد تهران است، ببرم. یعنی فاصله چنددقیقه به سه‌ربع ساعت در ترافیک صبحگاهی تهران تبدیل می‌شود و دخترم مدت زمان بیشتری در معرض آلودگی هوا قرار دارد.»

سحر سیدی‌نیا که در شرکت خصوصی حسابدار است و پسری پنج‌ساله دارد، می‌گوید: «در این مدت که مهد کودک‌ها به‌دلیل آلودگی هوا تعطیل شد، مجبور شدم تا پسرم را در این هوای آلوده به محل کارم در مرکز شهر ببرم. حالا چه بر سر ریه بچه آمده خدا می‌داند. همه استرس و عذابش هم بر دوش مادر است و این احساس عذاب وجدان که فرزندت مجبور است از این سن درگیر سختی کارت باشد.»

لادن هادوی، مدیر اجرایی در یکی از مهدکودک‌های مرکز شهر تهران، درخصوص تعطیلی مهدها در مواقع آلودگی هوا می‌گوید: «در این مواقع خانواده‌ها به ما اعتراض می‌کنند. در حالی که بهزیستی به مهدکودک‌ها تذکر داده که حق فعالیت در مواقعی که بر اساس مصوبه‌ای رسمی تعطیلی اعلام می‌شود را ندارند.»

نوروزی، دبیر فیزیک در یک مدرسه دولتی در جنوب غربی تهران است. دخترش در مقطع دبستان مشغول تحصیل است. او می‌گوید: «وقتی مدارس ابتدایی چه به دلیل برف یا آلودگی یا هر مورد دیگری تعطیل می‌شود، مجبورم دخترم را در خانه تنها بگذارم و تمام مدت روز نگرانش باشم. گاهی چند بار کلاس را ترک می‌کنم تا با دخترم در منزل تماس بگیرم و عملا تمرکزی روی درس و کلاس ندارم.»

نوروزی با اشاره به اینکه در مصوبات اینچنینی که عملا زنان با آن درگیر هستند اساسا رای و نظر خانم‌ها لحاظ نمی‌شود، می‌گوید: «چندبار با معاونت زنان ریاست‌جمهوری تماس گرفتم و پرسیدم که در این مواقع ما چه باید بکنیم؟ اما آنها هم حتی جواب درست و منطقی ندادند و به نظر می‌رسید آنها هم مثل سایرین درگیر مشکلات مشابه هستند.»

در ماده۷ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا، کمیته تصمیم‌گیری درخصوص نحوه ترددهای وسایل نقلیه و تعطیلی‌های اضطراری تصمیم‌گیری می‌کرد. در گذشته، هیات وزیران این کار را به عهده داشت اما در حال حاضر، کمیته هماهنگی و نظارت مواقع آلودگی هوای تهران متشکل از نمایندگان سازمان محیط‌زیست، استانداری، شهرداری، وزارت نفت، هواشناسی، راهنمایی و رانندگی و وزارت بهداشت به‌عنوان اعضای کمیته، مسوول تصمیم‌گیری در این خصوص هستند، اما به‌دلیل اعتراضات فراوان زنان و مشکلاتی که زنان شاغل در این مواقع با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند، از نیمه‌دوم آذر یک نماینده نیز از سوی معاونت زنان و خانواده نهاد ریاست‌جمهوری به این کمیته اضافه شده است، گرچه حق رای ندارد. با این حال به گفته شهیندخت مولاوردی، معاون امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری، این نماینده می‌تواند مطالبات زنان را مطرح کند و در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌ها موثر باشد.

روی دیوار یکی از مهدکودک‌ها نوشته شده است: «در ایام اضطراری و مواقعی که مهد کودک‌ها از طرف هیات دولت تعطیل اعلام می‌شود گروهی از والدین به‌دلیل شرایط کاریشان مجبور به تحویل کودکانشان به مهدکودک هستند و مهدکودک نیز در این خصوص همکاری لازم را با این دسته از والدین داشت و تعدادی از پرسنل به‌صورت شیفتی در خدمت این خانواده بودند، اما پیرو ابلاغ سازمان بهزیستی متاسفانه از این پس نمی‌توانیم به این شکل عمل کنیم و بازبودن مهدکودک در این‌روزها خلاف قانون بوده و مسوولیت سنگینی به‌همراه دارد، به‌همین‌دلیل از این پس مواقعی که از سوی رسانه‌ها تعطیل اعلام می‌شود، مهدکودک نیز تعطیل خواهد بود و امکان ارایه خدمات ندارد.»

معاونت امور زنان در ریاست‌جمهوری آماری از زنان شاغل در کشور ندارد اما بر اساس آمار منتشرشده از سوی «فصلنامه آمار» در بهار سال ۹۱، نزدیک به پنج‌میلیون‌نفر از زنان در کشور شاغل هستند که در این میان، حدود ۶۰درصد آنها در مراکز خصوصی فعالیت دارند و نزدیک به ۶۰۰هزارنفر آنها نیز شاغلان زن در تهران هستند. حال اگر فرض بر این باشد که یک‌دهم این جمعیت فرزندانشان در سنین مهد یا ابتدایی هستند نزدیک به ۶۰هزار مادر در مواقع تعطیل اضطراری سرگردان و مستاصل خواهند شد. بسیاری از آنها برای اینکه شغل خود را از دست ندهند، مجبورند برای نگهداری فرزندشان به‌دنبال راهکار دیگری باشند. الماسی، مدیر داخلی مهدکودکی در غرب تهران می‌گوید: «به‌دلیل مشکلاتی که برخی از والدین در مهدکودک با آن روبه‌رو بودند، برخلاف ابلاغیه بهزیستی ما به‌صورت محدود در این روزهای تعطیلی هم فعالیت می‌کنیم چراکه برخی از پدر و مادرهای شاغل چاره‌ای ندارند. حتی برخی از پدر و مادرها بچه‌های‌شان را با این شرط که در مواقع اینچنینی هم خدمات دریافت کنند در مهد ما ثبت‌نام کردند.» جمعیت این مهد کودک ۱۵۴نفر است که در مواقع تعطیلات اضطراری حدود ۲۵ تا ۳۰کودک از سوی والدین به مهد سپرده می‌شوند.

الماسی می‌گوید: «بهزیستی به ما اعلام کرده است، فعالیت در این روزها مساوی است با عدم حمایت سازمان. یعنی اگر خدای‌نکرده در این مواقع حادثه‌ای رخ دهد و پدر و مادر شکایت کند بهزیستی هیچ حمایتی از مهدکودک نخواهد کرد. ما با مسوولیت کاملا شخصی در این مواقع فعال هستیم و به این ۲۵ تا ۳۰نفر از والدین که هیچ چاره دیگری ندارند، خدمات می‌دهیم.»

جدول ۱۸۹۳

افقی:

۱- مثال بی‌تاب و بی‌قرار- اهلی و سربه‌راه ۲- محموله- فرهنگ معتبر فرانسوی- متصدی و سرپرست ۳- جایگاه حیوانات درنده- شورای نظامی اداره‌کننده کشور پس از کودتا- دور و برکنار ۴- لباسی که برای انجام مراسم حج بدن را با آن می‌پوشانند- چین و چروک پوست- بدون خطر ۵- راه شاعرانه- پیاله- دانشکده‌ای که در آن چند رشته فنی تدریس می‌شود ۶- کشوری باستانی تقریبا در جنوب یونان امروزی- خاطر و حافظه ۷- سائل- صومعه- سایبان چشم- از شخصیت‌های کارتونی ۸- قاصد- دومین جزیره بزرگ اندونزی دارای مناطق وسیع نفتی و زغال‌خیز- نوعی پخت برنج ۹- الفبای موسیقی- گیاهی که از آن کتیرا می‌گیرند- ترش و شیرین- طبل جنگی ۱۰- مرغزار- معادل فارسی کاربوراتور ۱۱- دسته کر- سرپرست- دانه خوشبو ۱۲- دیوار گلی- گوسفند شاخدار- نقیض روشن ۱۳- مجموع نیروی نظامی یک کشور- پیامبر خیاط- بی‌نظیر ۱۴- گلوله خمیر- کفش مجهز به چرخ یا تیغه برای حرکت روی سطح هموار سخت یا یخ- سکه قدیمی ۱۵- میهمانسرای مجلل- اسبابی برای معاینه چشم.

عمودی:

۱- پوشاندن فلز با لایه‌ای از آب فلز دیگر برای تزیین و حفاظت در برابر خوردگی- شتر در خواب بیند... ۲- رویداد ناگهانی ناگوار- دروازه دیجیتالی- از فرشتگان مغضوب الهی ۳- گریختن- اسب پهن پشت- مراسمی که در آن یک نوازنده یا خواننده به تنهایی هنرنمایی می‌کند ۴- رویداد- ایستگاه راه‌آهن- فاقد استحکام لازم ۵- سرای مهر و کین- آغوز- رهاورد و ارمغان- علامت جمع فارسی ۶- غم و غصه- زیردست- واحد فیزیکی ۷- در مقابل خروج- کشت بی‌آب- سرباز روسی ۸- ذره سرگردان- گرداگرد- بلیغ و شیوا ۹- چیرگی- مزه حقیقت! - اندام ۱۰- پاسخ مثبت- چلچله- نقره ۱۱- بویایی- سردار خونخوار قوم هون- ابزار- ضمیر داخلی! ۱۲- کشنده بی‌صدا- شیرینی کرمانشاه- نادر ۱۳- اصطلاحی در ورزش بسکتبال- دارو- غلام بچه ۱۴- بیماری ناشی از بالا رفتن میزان اوره در خون- موش خرما- فرودگاه قدیمی لندن ۱۵- نامی برای «مالیخولیا» که عارضه‌ای است ذهنی که با افسردگی، توهم و هذیان همراه است- نمایشگاه الکترونیک، کامپیوتر و تجارت الکترونیک که همه‌ساله آذرماه در محل دایمی نمایشگاه‌های تهران برپا می‌شود.

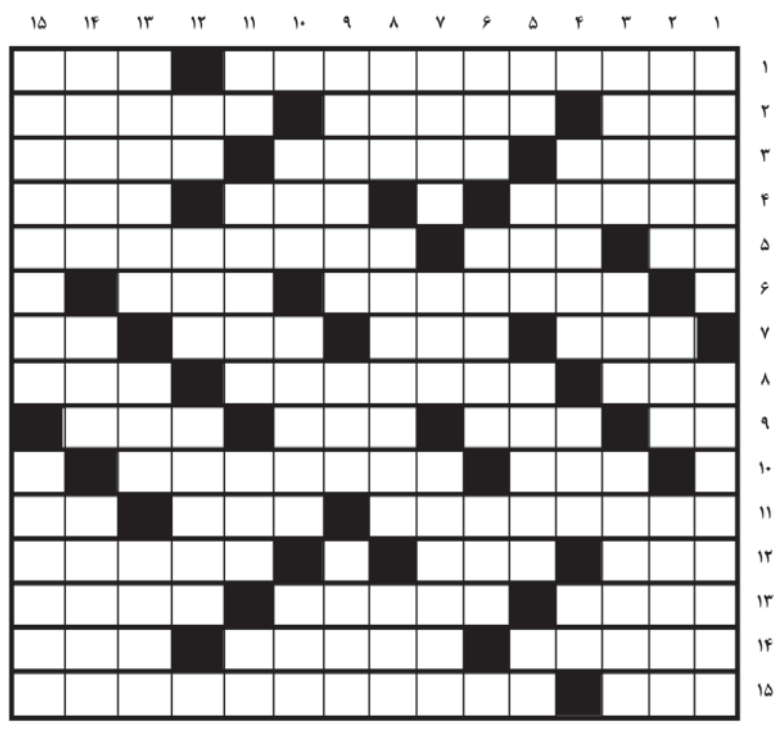

حل سودوکو سخت

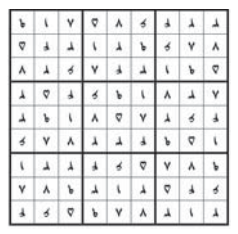

حل سودوکو ۸۹۵

۸	۷	۹	۵	۴	۳	۶	۲	۱
۴	۲	۶	۹	۷	۱	۳	۵	۸
۳	۵	۱	۶	۲	۸	۹	۴	۷
۷	۱	۸	۴	۳	۹	۲	۶	۵
۶	۹	۲	۱	۸	۵	۷	۳	۴
۵	۴	۳	۷	۶	۲	۱	۸	۹
۲	۸	۴	۳	۹	۷	۵	۱	۶
۱	۶	۷	۲	۵	۴	۸	۹	۳
۹	۳	۵	۸	۱	۶	۴	۷	۲

جدول ۱۸۹۲

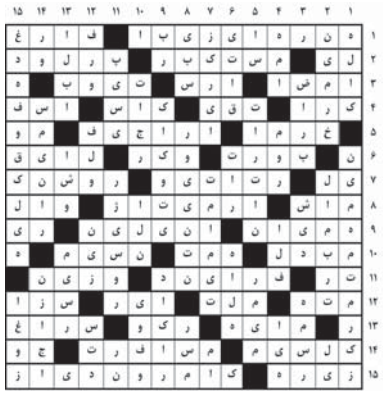

سودوکو سخت ۵۴۵

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

				۸		۵	۶	
	۴					۹		
	۷				۴			۱
						۷		۶
۴	۶	۲						
			۱				۵	
۵	۹		۳			۶	۲	
					۱			
۳				۷				

سودوکو ۸۹۶

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۷	۹							۴
		۶		۴				۲
۳	۸		۲			۵		
	۳	۷						
			۸	۷		۹		
			۴		۱			
				۸			۴	۵
۴			۱	۳		۷	۲	
		۳		۵				